

Karlovy Vary International Film Festival

Od historických milníků po kultovní hity. MFF KV představuje výroční Návraty k pramenům i podsekcí Zvláštní uvedení – Classics

Filmová historie se letos ve Varech představí ve dvou exkluzivních rovinách. Zatímco tradiční sekce **Návraty k pramenům** se v rámci oslav 60/80 zaměří výhradně na slavné snímky z předchozích ročníků, které pevně spoluvytvářely identitu a pověst festivalu, sekce Zvláštní uvedení se letos rozroste o novou odnož **Classics**. Ta divákům nabídne jedinečnou možnost zhlédnout v premiérách restaurované klenoty světové i domácí kinematografie, od Cassavetesova *Zavraždění čínského bookmakera* přes Ondříčkovu *Šeptej* až po nejnovější dokumenty mapující osudy nekompromisních filmových excentriků.

Zvláštní uvedení - Classics

Exkluzivní sekci filmů vážících se k historii kinematografie zdobí hned několik premiér. Autor soutěžního snímku *Pramen* Ivan Ostrochovský přiveze do Karlových Varů i dokument ***Igor a potom***, neobyčejný portrét výjimečného slovenského kameramana světového renomé Igora Luthera (*Plechový bubínek* nebo *Vtáčkovia, siroty a blázni*). V mezinárodní premiéře bude představen další vynalézavý portrét nezávislého producenta a excentrického vizionáře Stuarta Cornfelda (*Sloní muž*, *Kafka* nebo *Moucha*) nazvaný ***Zavěšení Stuarta Cornfelda***.

Vedle dříve představené, zbrusu nově zrestaurované temné grotesky Věry Chytilové ***Kopytem sem, kopytem tam*** festival připomene producentskou kariéru Jaroslava Boučka i legendární tragikomedií Vladimíra Michálka ***Babí léto***. Slavnostní prostory karlovarského Městského divadla budou svědky i speciální projekce kultovního debutu Davida Ondříčka ***Šeptej***, od jehož natočení letos uplyne třicet let.

Nikdy nekončící karlovarská prezentace filmů Johna Cassavetese letos pokračuje kultovním snímkem ***Zavraždění čínského bookmakera*** (1976), temnou charakterovou studií s odlesky neo-noirové krimi s výjimečným Benem Gazzarou v hlavní roli.

Karlovy Vary International Film Festival

Babí léto / Autumn Spring

Režie: Vladimír Michálek

Česká republika, 2001, 98 min

Humorně vzdorovitý důchodce přivádí po 44 letech manželství svou ženu k šílenství. Tlumená komedie *Babí léto* je návratem Vladimíra Michálka a kameramana Martina Štrby ke klasickému, precizně vystavěnému stylu. Pětasedmdesátiletý Fanda Hána (Vlastimil Brodský) si s pomocí kamaráda Edy (Stanislav Zindulka) rád hraje na někoho jiného – jednou obhlíží venkovské sídlo, jindy dělá revizora v metru. Navzdory věčným hádkám s manželkou Emílií (Stella Zázvorková) je jejich pouto nezpochybnitelné. Herecké trio těží z desítek let zkušeností a nabízí civilní, hravý šarm bez přehrávání.

The Hanging of Stuart Cornfeld / Zavěšení Stuarta Cornfelda

Režie: Joan Bofill Amargós

USA, Španělsko, 2025, 89 min, Mezinárodní premiéra

Jste fanoušky filmů *Sloní muž*, *Kafka*, *Moucha* nebo *Zoolander*? Pak asi víte, že by nevznikly bez zásadního přičinění jedné z nejzajímavějších producentských osobností amerického nezávislého filmu Stuarta Cornfelda. Ve vynalézavém portrétu excentrického vizionáře, jehož entuziasmus byl přinejmenším nakažlivý, hovoří o dávném kreativním parťákoví David Lynch, Steven Soderbergh, Guillermo Del Toro, David Cronenberg či producent Mark Johnson. Španělský filmař a vizuální umělec Joan Bofill opřel své neobvyklé pojetí biografického dokumentu nejen o přátelství s prostořekým „gejírem kreativity“ a o filmovou kameru, nýbrž i o malířský štětec.

Igor a potom / Igor and After

Režie: Ivan Ostrochovský

Slovenská republika, Česká republika, 2026, 70 min, Světová premiéra

V letošní galerii umělecky podnětných portrétů nekompromisních excentriků (*Zavěšení Stuarta Cornfelda*, *Robert Richardson: The White Devil* nebo *Dvě deci tuše*) se nenápadně skví i zásadní postava slovenské a evropské filmové kamery Igor Luther. Neobyčejný, dynamický i meditativní je pohled Ivana Ostrochovského, přičemž spoluvůrcem byl posledních několik měsíců svého života sám Luther. *Vtáčkovia*, *siroty a blázni* Juraje Jakubiska, *Plechový bubínek* Volkera Schlöndorffa nebo *Danton* Andrzeje Wajdy by přesvědčivými slovy svých tvůrců bez Lutherova kreativního přičinění dnes nevysílaly tutéž nadčasovou energii.

Karlovy Vary International Film Festival

The Killing of a Chinese Bookie / Zavraždění čínského bookmakera

Režie: John Cassavetes

USA, 1978, 109 min

„Před lety jsme spolu s Martinem Scorsesem během jednoho večera vymysleli gangsterský příběh o majiteli nočního klubu, který dluží spoustu peněz a nechá se přemluvit k vraždě někoho, kdo ale ve skutečnosti vůbec není tím, za koho jej považuje,“ popisuje režisér genezi filmu, kterým pokračuje nikdy nekončící karlovarská cassavetesovská masterclass. V hlavní roli charismatického majitele striptýzového baru, v pochmurné charakterové studii tvářící se jako neo-noirová krimi, se blýskl proslulý Ben Gazzara. Melancholický vhled do mužské duše je zároveň metaforou připodobňující Cassavetesem nenáviděné kapitány hollywoodského průmyslu ke gangsterům.

Kopytem sem, kopytem tam / Tainted Horseplay

Režie: Věra Chytilová

Československo, 1988, 128 min

Karlovy Vary na sklonku 80. let. Tři přátelé – Pepe, Milan a František – žijí intenzivním nočním životem. Zatímco jejich dny jsou naplněné nudnou, místy absurdní pracovní realitou pozdního socialismu, noci jsou zasvěcené dekadenci. Ženy samozřejmě nesmějí chybět, a kde je psáno, že s partnerkou kamaráda nejde také strávit noc. Jenže někde blízko číhá virus způsobující onemocnění, jehož jméno se všichni bojí vyslovit a proti němuž zatím neexistuje léčba. AIDS. Břítický, expresivní režijní styl Věry Chytilové doplňuje poetika Divadla Sklep, jehož zakladatelé ztvárnili ve filmu hlavní role. Potemnělá groteska propojuje obraz společnosti vyčerpané prázdnými hesly režimu s portrétem přátelství, které se tváří v tvář hrozbě rozpadá v chladný egoismus.

Šeptej / Whisper

Režie: David Ondříček

Česká republika, 1996, 85 min

Třicet let uplynulo od vzniku dnes již kultovního filmu *Šeptej*, který v polovině 90. let přenesl na plátna kin atmosféru tehdejších klubů i módu s nimi spojenou. Anna (Tatiana Dyková) přijíždí z venkova do Prahy, kde se setkává se Speedym (Jan Čechtický), jeho bratrem Filipem (Jan P. Muchow), Kytkou (Martin Myšička) a jejich spolubydlící Irmou (Kateřina Winterová). Anna postupně proniká do městského života a stává se součástí

Karlovy Vary International Film Festival

vztahů, které mezi sebou nově objevení přátelé mají. Nezaměnitelnou zvukovou kulisu snímku tvoří hudba skupiny Colorfactory.

Návraty k pramenům - KVIFF 60/80

U příležitosti jubilejních šedesáti festivalů v průběhu osmdesáti let od zrodu festivalu je „klasická“ sekce MFF KV letos zcela zasvěcena filmům z předchozích ročníků karlovarského festivalu, jež jsou s jeho historií pevně spjaty coby milníky klíčové pro identitu festivalu a jeho pověst. Zde je kompletní výběr:

Barravento / The Turning Wind

Režie: Glauber Rocha

Brazílie, 1962, 81 min

„Politický film musí být nejen revoluční a radikální, ale také umělecky a kulturně podnětný,“ uvedl režisér Glauber Rocha, klíčová osobnost brazilského hnutí Cinema Novo. Jeho debut, oceněný roku 1962 v Karlových Varech, tak nabízí řadu magických scén rituálů obyvatel rybářského kraje Bahia, zároveň však klade kritickou otázku – jak může mysticismus obstát v boji proti útlaku a vykořisťování? Rochaovo příběhově rozvolněné vyprávění, čerpající z estetiky dokumentárního filmu, je rytmicky i myšlenkově podobné moři, jehož klidná hladina může být každým okamžikem rozbouřena barraventem, prudkým, náhlým a ničivým větrem.

Captain Thunderbolt / Kapitán blesk

Režie: Cecil Holmes

Austrálie, 1952, 73 min

Pokud na karlovarském festivalu padesátých let byly uvedeny snímky z kapitalistických zemí, zpravidla se jejich témata soustředila na boj jedince proti zkorumpované společnosti. Nejinak je tomu i v případě australského westernu *Kapitán Blesk* novozélandského rodáka Cecila Holmese. Celovečerní verze romantizujícího filmu o legendárním psanci Fredu Wardovi přitom byla ve své domovině dlouho považována za ztracenou – až do nedávného objevu kompletní kopie v pražském Národním filmovém archivu. Po více než

Karlovy Vary International Film Festival

sedmdesáti letech tak mýtus o kapitánu Bleskovi, „Robinu Hoodovi australské buše“, znovu ožívá ve své původní podobě.

Genbaku no ko / Children of Hiroshima / Děti Hirošimy

Režie: Kaneto Shindo

Japonsko, 1954, 97 min

Konec americké okupační správy Japonska mimo jiné znamenal, že se země musela vyrovnat s děsivým a do té doby cenzurovaným odkazem minulosti – svržením atomových bomb na Hirošimu a Nagasaki. Režisér Kaneto Šindó přenesl jako první toto tíživé memento do filmové podoby. *Děti Hirošimy*, vycházející z knihy Arata Osady, svědka hirošimských událostí, jsou jemně konturovaným portrétem přeživších, na jejichž tělech i duších zůstaly ještě dlouho po válce nesmazatelné stopy. Film, oceněný na karlovarském festivalu Cenou míru, byl v době svého vzniku považován za silně politické gesto a k oficiální americké premiéře došlo až v roce 2011. Druhá hlavní cena a cena FIPRESCI v roce 1966.

Hideg napok / Cold Days / Chladné dny

Režie: András Kovács

Maďarsko, 1966, 101 min

„Mám rád Dunaj, toho mlčenlivého svědka naší historie; kolikrát by člověk chtěl, aby dokázal promluvit,“ řekl maďarský režisér András Kovács. Jen krátce předtím dokončil svůj dosud nejambicióznější snímek *Chladné dny*, adaptaci stejnojmenného románu Tibora Cserese. Produkce byla s očekáváním i obavami sledována veřejností, neboť děj se zabývá temnými a dodnes bolestnými událostmi takzvaného novosadského masakru. Čtveřice mužů, obviněná ze zločinů Horthyho armády, sdílí roku 1946 vězeňskou celu. Při čekání na soud se ve vzpomínkách vracejí do událostí oněch „chladných dnů“ na břehu Dunaje. Chtějí se obhájit – nejen před tribunálem, ale především před sebou samými.

Kes

Režie: Ken Loach

Velká Británie, 1969, 111 min

Filmařské začátky skromného titána evropské režie Kena Loache jsou pevně spjaty s karlovarským festivalem. Po celovečerním debutu *Smůla na patách*, který patřil k nejvýraznějším titulům v soutěži MFF KV 1968, se do lázeňského letoviska Loach vrátil o

Karlovy Vary International Film Festival

dva roky později s dramatem *Kes*. Příběh patnáctiletého Billyho, pro něhož představuje v poměrech nuzných nejen materiálně jediný světlý bod přátelství s divokou poštolkou, patří dle BFI do první desítky nejlepších britských filmů všech dob. Sugestivně autentický snímek o nelehkém přechodu z dětství do jinošství získal v Karlových Varech v roce 1970 Velkou cenu za nejlepší film.

Die letzte Chance / The Last Chance / Poslední příležitost

Režie: Leopold Lindtberg

Švýcarsko, 1945, 112 min

Září 1943, severní Itálie. Z vězeňského vlaku, mířícího do Německa, unikají zajatí spojenečtí vojáci. Záhy se setkávají s místními partyzány a mnohonárodnostní skupinou zoufalých uprchlíků. Všechny spojuje jeden cíl – překročit Alpy a dosáhnout hranic neutrálního Švýcarska. Ve své době oceňovaná a dnes neprávem opomíjená *Poslední příležitost*, natočená ještě v době posledních bojů druhé světové války, předznamenává nadcházející éru neorealismu. Minimum studiových záběrů a obsazení hlavních rolí skutečnými vojáky, uprchlíky z italských zajateckých táborů, ještě umocňuje morálně naléhavé vyznění díla. Snímek byl uveden na prvním festivalu v roce 1946.

Lissy

Režie: Konrad Wolf

Německo, 1957, 89 min

„Zde stojíme před filmem, natočeným skutečně mistrovskou rukou mladého režiséra,“ napsal Hamburger Echo o *Lissy*, první skutečné klasice režiséra Konrada Wolfa. Dodnes aktuální příběh podle románu pražského rodáka Franze Carla Weiskopfa sleduje mladou ženu z dělnické rodiny, jež touží po lepším životě. Na cestě k němu je však nezvratně vtážena do narůstající mašinerie nacistického režimu. Bytostně humanistické drama s brilantní kamerou Wernera Bergmanna a křehkým, avšak strhujícím hereckým výkonem Sonji Sutterové v titulní roli si klade otázku, před čím vším dokážeme zavírat oči, pokud máme pocit, že se tak děje k našemu prospěchu. Třetí Hlavní cena v roce 1957.

A Matter of Life and Death / Otázka života a smrti

Režie: Michael Powell, Emeric Pressburger

Velká Británie, 1946, 105 min

Karlovy Vary International Film Festival

Peter Carter, velící důstojník anglického bombardéru, je na samém konci druhé světové války nucen při návratu z mise vyskočit z hořícího letounu bez padáku. Zatímco onen svět postrádá předpokládaného nebožtíka mezi nově evidovanými zesnulými stíhači, stačí se mladík, jenž zázrakem přežil, zamilovat do americké radistky June. Zástupci onoho světa se však nehodlají vzdát bez boje... Extravagantní fantazijní romance o síle lásky a jejího delirického efektu na lidskou mysl je legendární ukázkou Pressburgerova vypravěčského talentu, spektakulárně rozvinutého Powellovým géniem pro nekonvenční a odvážnou filmovou realizaci. Na festivalu poprvé uvedeno v neděli 3. srpna 1947 v Lázeňském domě – Casinu v Mariánských Lázních.

Non c'è pace tra gli ulivi / No Peace Under the Olive Tree / Není míru pod olivami

Režie: Giuseppe De Santis

Itálie, 1950, 107 min

Italské drama *Není míru pod olivami*, vyznamenané na 6. ročníku karlovarského festivalu zvláštním čestným uznáním, je eposem o spojení chudých pastýřů proti jejich utlačovateli – krutému a amorálnímu zbohatlíku Bonfigliovi (skvěle ztvárněným Folcem Lullim). Režijní styl Giuseppe De Santise sice vychází z neorealistických konvencí, pro lepší diváckou přístupnost je však obohacen prvky lyrismu, idealismu a melodramatu. Rurální příběh, natočený v drsných, vyprahlých skalách poblíž režisérova rodného Fondi, tak zaznamenal komerční úspěch, ale soudobá kritika (zejména západoevropská) jej přijala o poznání zdrženlivěji.

Obžalovaný / The Defendant

Režie: Ján Kadár, Elmar Klos

Československo, 1964, 94 min

Působivé soudní drama patřilo v době svého vzniku mezi první pokusy o nekompromisní kritiku komunistického režimu. Tvůrci důmyslně obrátili naruby schéma ideologicky poplatných filmů se spravedlivě potrestanými rozkradači socialistického majetku – ředitel Kudrna, hlavní obžalovaný exponovaného přelíčení, se rovněž dopouštěl hospodářské kriminality, jenže bez ní, jak vyjde najevo, by v kolabující ekonomice nemohl zajistit vybudování elektrárny. Snad ještě odvážnějšími byla odhalení, že náměstkem ministra, který Kudrnu ke stavbě přinutil, je bezcharakterní člověk a že justice podléhá mocenskému aparátu. Za film *Obžalovaný* získali režiséři Ján Kadár a Elmar Klos na MFF Karlovy Vary 1964 Křišťálový glóbus.

Karlovy Vary International Film Festival

Oka Oori Katha / The Outsiders / Vesnický příběh

Režie: Mrinal Sen

Indie, 1977, 116 min

Vesnický příběh Mrinala Sena je sžíravou sondou do hlubin naprosté chudoby. Otec a syn se tváří v tvář nenapravitelnému systému vykořisťování rozhodnou, že odmítnou pracovat, aby neprohlubovali sociální rozdíly. Syrový realismus bez lítosti stírá rozdíly mezi protagonisty a antagonisty. Zůstávají jen hořkost a potlačovaný vztek, jež jsou pro ústřední dvojici hlavním životním krédem a motivem osobní revolty. Jejich anarchistická filozofie, narušená synovým sňatkem s dívkou Nilammou, je obsažena v nihilistickém otcově prohlášení: „Lidé vždycky tvrdě pracovali a stejně umírali hladu; já raději zemřu hladu bez práce.“ Zvláštní cena poroty v roce 1978.

Río Escondido / Hidden River / Río Escondido

Režie: Emilio Fernández

Mexiko, 1948, 110 min

Mimořádnou oblibu si již na prvních ročnících karlovarského festivalu získala kinematografie vzdáleného Mexika. Svědčí o tom i úspěch sociálního dramatu *Río Escondido* Emilia Fernándeze, jen nedlouho předtím objeveného evropskými přehlídkami. Příběh o mladé učitelce Rosauře vyslovuje v odkazu na politické směřování prezidenta Alemána Valdése naději, že lepší budoucnosti lze dosáhnout i bez pušky v ruce; především díky modernizaci země a vzdělání. Tichá síla protagonistky je umocněna dodnes sugestivními obrazy Gabriela Figueroy, jednoho z nejtalentovanějších mexických kameramanů (a pozdějšího spolupracovníka Luise Buñuela).

Sexy Beast / Sexy bestie

Režie: Jonathan Glazer

Velká Británie, Španělsko, USA, 2000, 89 min

Povolání bankovního lupiče se rozhodl na hřebík pověsit Londýňan Gary „Gal“ Dove (Ray Winstone), který se s manželkou odstěhoval do Španělska. Zcela jiné představy o Galově rozhodnutí má nevyzpytatelný kolega Don Logan (Ben Kingsley), který za lupičem na odpočinku dorazí s nabídkou ještě jednoho, posledního kšeftu. Šibeničním humorem prošpikovaný debut oscarového režiséra Jonathana Glazera svědčí o jeho lásce ke gangsterskému žánru a zároveň schopnosti jej obohatit o mimořádně inovativní a veskrze nepředvídatelný příspěvek. Živelný, místy surrealistický průnik do podvědomí je dnes

Karlovy Vary International Film Festival

považován za moderní klasiku i díky osvětlené producentské legendě Jeremy Thomasovi. Světová premiéra digitálně restaurované verze.

To homa vaftike kokkino / Blood on the Land / Krvavá země

Režie: Vasilis Georgiadis

Řecko, 1965, 124 min

Rozsáhlý historický epos *Krvavá země* režiséra Vasilise Georgiadise je nejen nečekaným příspěvkem řecké kinematografie do žánru westernu, ale také sofistikovanou paralelou biblického příběhu o marnotratném synovi či Odysseovým návratem do vlasti. Spor mezi nesmiřitelnými bratry, vlastníky půdy v rozpálené a hornaté Thesálii, je příběhem o vzrůstajícím odporu rolníků proti jejich feudálním utlačovatelům, jenž eskaluje do otevřeného konfliktu plného násilí. Komerčně i kriticky úspěšný snímek byl uveden jen krátce před nástupem protilevicové vojenské junty, která jej odsoudila k nespravedlivému zapomnění.

Trainspotting

Režie: Danny Boyle

Velká Británie, 1996, 94 min

Kultovní klasika, bez které by devadesátky v britském filmu nebyly ani z poloviny tak cool, se po třiceti letech vrací do Varů ve zbrusu nové, restaurované verzi. Autentická a sarkasmy prostoupená revolta proti konzumní společnosti podle knižní předlohy Irvina Welshe si navzdory třem dekadám od natočení zachovala autentickou energičnost a razanci nactiurhačného vztyčeného prostředníčku. Ikonický soundtrack (Iggy Pop, Underworld a další) souzní s rozdivočelým tempem zachycujícím sympatické a potrhle flákače v jejich každodenní (ne)činnosti a připomínajícím zběsilou jízdu na drogách. *Trainspotting* je zároveň esenciální položkou v kariérách Ewana McGregora, Roberta Carlyla i dalších členů hereckého ansámbu.

Vtáčkovia, siroty a blázni / Birds, Orphans and Fools

Režie: Juraj Jakubisko

Československo, Francie, 1969, 78 min

Dva mladíci a jejich společná láska Marta v podání nebesky krásné Magdy Vášáryové – zdá se, že jejich ztřeštěné nápady a kousky na pomezí dětské hravosti a provokace pramení z nevyčerpatelného zdroje radosti. Střídají bizarní převleky a masky a žádná situace není předvídatelná stejně jako její vyústění, což umocňuje dynamická kamera,

Karlovy Vary International Film Festival

stříh a expresivní hudba. V rozporu s excentrickými akcemi hrdinů je však mizanscéna od začátku zaplněná chaosem všepohlcujícího rozkladu a temnými odkazy na minulost. Veselé eskapády trojice se postupně stále více jeví jako tanec nad propastí, do níž se i oni nevyhnutelně zřítí. Cena FIPRESCI v roce 1990.